

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

3 december 2008

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Jef Tavernier en Jan Peumans –

**houdende wijziging van artikel 59 van het Wetboek der successierechten,
wat de tarieven van de successierechten voor sommige instellingen en organisaties betreft**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene toelichting

Door het decreet van 20 december 1996 van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de successierechten en door artikel 61 van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004 wordt in artikel 59 van het Wetboek der Successierechten bepaald dat: “De rechten van successie en van overgang bij overlijden worden verlaagd (...) 2° tot 8,80% voor de legaten gedaan aan de verenigingen zonder winstoogmerk, ziekenfondsen en landsbonden van ziekenfondsen, beroepsverenigingen, internationale verenigingen zonder winstoogmerk, private stichtingen en stichtingen van openbaar nut.”

Daarnaast stellen we vast dat voor de successierechten voor legaten aan bijvoorbeeld provincies en gemeenten en Vlaamse huisvestingsmaatschappijen een tarief van 6,6% geldt. Bovendien bedragen de schenkingsrechten voor schenkingen aan vzw's 7%. Erg overzichtelijk en logisch is dit allemaal niet!

Enkele tienduizenden verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen ontvangen schenkingen en legaten. Voor vele zijn dat belangrijke bronnen van inkomsten waarmee ze buitengewone projecten financieren. Veel van die verenigingen zijn erkend en mogen fiscaal aftrekbare giften ontvangen. Voor legaten wordt in Vlaanderen een tarief van 8,80% gehanteerd in de successierechten.

We kunnen ons de vraag stellen waarom de overheid op die legaten nog successierechten heft, zeker als het gaat om verenigingen die erkend zijn en fiscaal aftrekbare giften mogen ontvangen. Hun maatschappelijke meerwaarde is immers door de overheid erkend en bovendien wordt hun boekhouding door die overheid gecontroleerd. Die verenigingen stellen tienduizenden personen tewerk en leveren een belangrijke bijdrage tot het bbp. Naast de betaalde arbeid wordt in die verenigingen ook heel wat vrijwilligerswerk geleverd. Veel van die verenigingen worden door de overheid voor hun reguliere werking gesubsidieerd. Voor buitengewone, vernieuwende maar maatschappelijk nuttige projecten zijn ze dikwijls afhankelijk van giften en legaten.

Voor Vlaanderen bedroegen de opbrengsten van de successierechten in 2007 iets meer dan 900.000.000 euro, waarvan de rechten, verbonden met artikel 59, 2°, van het Wetboek der Successierechten (8,8%), een 5.465.000 euro bedragen.

We stellen vast dat er in de ons omringende landen een tendens is om het tarief van de successierechten voor legaten aan erkende verenigingen met onbaatzuchtig doel te verlagen of zelfs te reduceren tot 0. Onder een aantal voorwaarden is het nultarief van toepassing in Duitsland, Frankrijk, in Nederland en in Zweden.

In Vlaanderen wordt ook een vrijstelling van successierechten verleend voor legaten aan het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Gemeenschap en zijn openbare instellingen, de participaties in serviceflats, gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk en bossen die voldoen aan bepaalde voorwaarden.

Een lager tarief zou een belangrijke stimulans kunnen zijn om meer legaten aan het goede doel na te laten.

Om de Vlaamse overheid toch nog zekere inkomsten te bezorgen, stellen we voor om een tarief in te voeren van 3% voor vzw's die erkend zijn en die fiscaal aftrekbare giften mogen ontvangen en voor vzw's die door de Vlaamse Regering als adviesverleners worden erkend, evenals voor stichtingen van openbaar nut. Dat tarief stemt overeen met het percentage dat betaald wordt door kinderen op de eerste schijf van een erfenis.

Als ‘erkende adviesverleners’ beschouwen we die verenigingen die lid zijn van een door de Vlaamse overheid erkend adviesorgaan dat het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviseert bij het tot stand komen van decreten of besluiten. In zoverre hun boekhouding niet gecontroleerd wordt in het kader van de erkenning voor het verkrijgen van fiscaal aftrekbare giften, moet hun boekhouding door de Vlaamse Regering gecontroleerd worden.

Om daarnaast enige eenvormigheid tussen de tarieven voor de successierechten te bereiken, zowel onderling als ten overstaan van de schenkingsrechten, wordt voorgesteld om voor de legaten aan de andere vzw's

evenals aan de begunstigde instanties, opgesomd in het huidige artikel 59 van het Wetboek der Successierechten (onder andere provincies, gemeenten, huisvestingsmaatschappijen en andere) een tarief van 7% toe te passen.

Voor enkele categoriën begunstigden betekent dit een minieme verhoging van 0,4%, voor andere categoriën een verlaging met 1,8%. Maar hierdoor krijgen we een vereenvoudiging in de tariefstructuur en een parallellisme met de tarieven van de schenkingsrechten.

Het lijkt ons bovendien wenselijk ook bij schenkingen aan ‘goede doelen’ een preferentieel tarief van 3% toe te passen. Maar in dit voorstel van decreet willen we ons beperken tot de successierechten op legaten.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar

Artikel 2

Dit artikel regelt dat voor legaten aan vzw's voor het 'goede doel' en aan stichtingen van openbaar nut een verminderd tarief van 3% wordt vastgelegd en dat voor legaten aan de andere categorieën, bepaald in artikel 59, het tarief 7% wordt.

Artikel 3

Door de aanpassing van artikel 59 moet ook artikel 60 aangepast worden, zodat de gestelde voorwaarden slaan zowel op de verenigingen en instellingen van artikel 59, 1°, als van artikel 59, 2°.

Artikel 4

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

Jef TAVERNIER

Jan PEUMANS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Artikel 59 van het Wetboek der Successierechten, vervangen bij decreet van 19 december 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel 59

De rechten van successie en van overgang bij overlijden worden verlaagd:

1° tot 3% voor legaten, gedaan aan stichtingen van openbaar nut en aan verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en private stichtingen die erkend zijn volgens artikel 104, 3° en 4°, en artikel 110 van het Wetboek van Inkomstenbelastingen 1992, evenals aan verenigingen en stichtingen die in door de Vlaamse Regering erkende adviesorganen zetelen en waarvan de boekhouding door de Vlaamse Regering gecontroleerd wordt;

2° tot 7% voor legaten, gedaan aan:

- a) andere verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en private stichtingen;
- b) ziekenfondsen, landsbonden van ziekenfondsen en beroepsverenigingen;
- c) provincies, gemeenten, provinciale en gemeentelijke openbare instellingen in het Vlaamse Gewest;
- d) de door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij erkende maatschappijen;
- e) de coöperatieve vennootschap ‘Vlaams Woningfonds van de grote gezinnen’;
- f) dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen zoals bedoeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking.”.

Artikel 3

Artikel 60 van het Wetboek der Successierechten, vervangen bij decreet van 19 december 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“De verlagingen bepaald in artikel 59, 1° en 59, 2°, zijn enkel toepasselijk op de Belgische rechtspersonen en op gelijkaardige rechtspersonen die opgericht zijn volgens en onderworpen zijn aan de wetgeving van de Europese Unie, en die bovendien hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Europese Unie hebben.”.

Artikel 4

Dit voorstel van decreet treedt in werking op 1 januari 2010.

Jef TAVERNIER

Jan PEUMANS
